

Workshops

Conferentie Periodeonderwijs: ruimte voor verbinden
16 maart 2018

Inhoud

Workshop 1 – Kunstzinnig onderwijs, kunstzinnig onderwijzen – Paul van Meurs (VOL)	2
Workshop 2 – Periodeonderwijs in een vrijeschool kleuterklas – Loïs Eijgenraam	3
Workshop 3 – Materialenatelier – Gerben Deenen	4
Workshop 4 – Periodeonderwijs en hoogbegaafde kinderen – Saskia Snickers.....	5
Workshop 5 – Thematisch werken met prentenboeken in de vrijkleuterklas – Arnoud Rauws	6
Workshop 6 – Beweeglijk periodeonderwijs – Lisette Stoop.....	7
Workshop 7 – Differentiatie in het periodeonderwijs – Jörgen Joosten	8
Workshop 8 – De verbindende kracht van muziek – Matthijs Overmars	9

Workshop 1 – Kunstzinnig onderwijs, kunstzinnig onderwijzen (VOL)

Door Paul van Meurs

Onderwijsadviseur bij BVS–schooladvies. Veel bezig met de begeleiding van leerkrachten en teams. Daarbij expertise in het rekenwiskundeonderwijs, de sociaal emotionele ontwikkeling, het kunstzinnig onderwijs en het onderwijs in kunst.

Inhoud

In de lezing is een drietal werkvelden als voorwaarde voor verbinding genoemd: “onderwijs vanuit hoofd, hart en handen”, “leerstof is ontwikkelingsstof” en “worden wie je bent”. In deze werkgroep gaan we nader in op deze drie gebieden en wat ze kunnen betekenen voor het onderwijs aan de kinderen. We wisselen vanuit verschillende werkvormen, in gesprek gedachten en ideeën uit.

Oók voor kleuterleerkrachten, vakleerkrachten en onderwijsondersteuners.

Aantal deelnemers

Max. 30.

Workshop 2 – Periodeonderwijs in een vrijeschool kleuterklas

Door Loïs Eijgenraam

Adviseur bij BVS schooladvies op het gebied van de ontwikkeling van het jonge kind (0–7 jaar). Specialist 0–4 jaar: vroege en voorschoolse educatie, spelspecialist, begeleiding op de werkvloer. Specialist 4–7 jaar: Regenboogtrainer, ZLKLS, handelingsgericht werken (ook HGPD), coaching en begeleiding van kleuters.

Inhoud

*‘In de opvoeding en het onderwijs van **de toekomst** moet in het bijzonder waarde worden gehecht aan de vorming van **de wil** en **gemoed**’.*

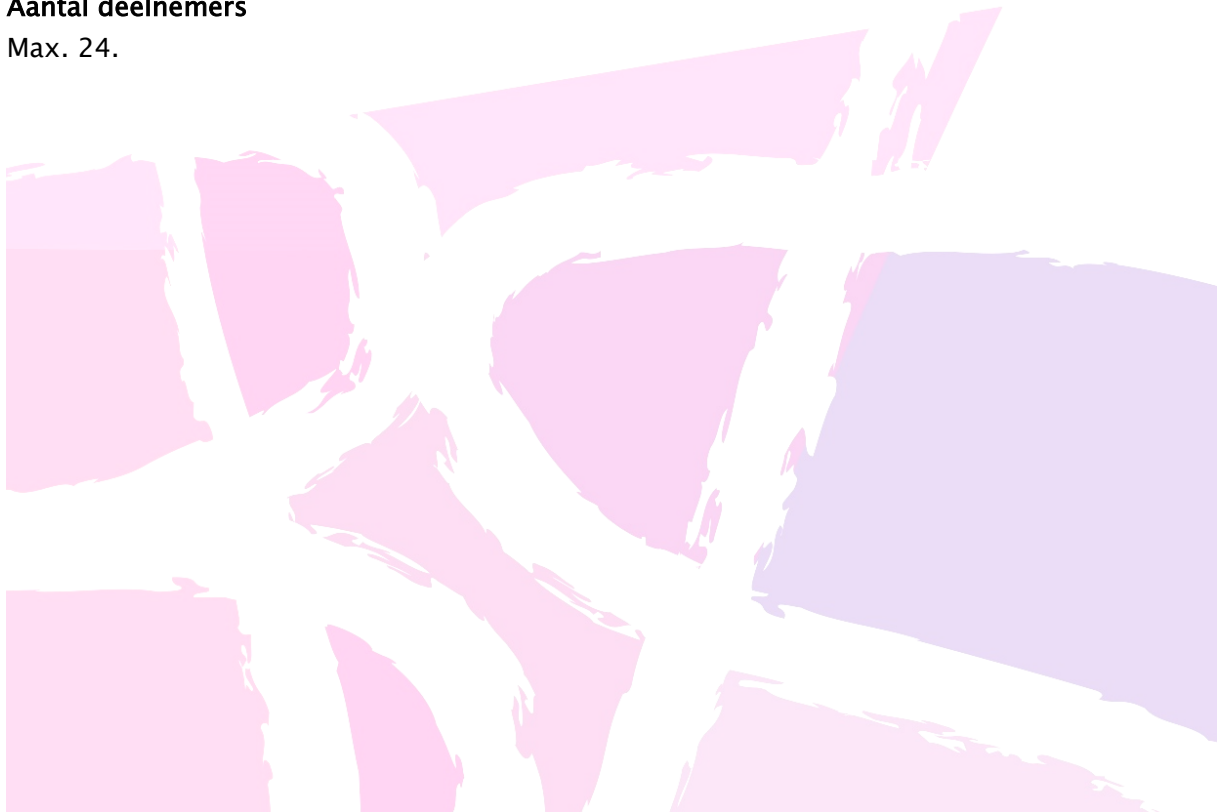
Kleuters leven in het nu en willen in de toekomst vooral groot worden en alles kunnen dat de volwassenen kunnen. Kleuters zijn doeners en ontwikkelen zich vanuit vrij spelen, beweging en nabootsing.

In een vrijkleuterklas wordt met periodeonderwijs vaak het ochtendspel en het jaarritme bedoeld.

In deze werkgroep bekijken wij ‘het’ ochtendspel en de vele vormen van ochtendspelen en bovenal jouw eigen vorm. Achtergrond en doen wisselen elkaar af; iedereen gaat met iets naar huis dat in de volgende week gebruikt kan worden.

Aantal deelnemers

Max. 24.

Workshop 3 – Materialenatelier

Door Gerben Deenen

Onderwijsadviseur van BVS–schooladvies. Specialisatie rekenen en begaafdheidsonderwijs.

Inhoud

Wat zegt het als veel kinderen hun vinger opsteken tijdens de les? Of juist heel weinig? Geef je als leerkracht ook vooral beurten aan de vingers en zoek je naar een mogelijkheid om de meer teruggetrokken kinderen actiever te betrekken bij de les?

Na een korte inleiding rondom betrokkenheid en verbinding van de leerling met de les, gaan we aan de slag met het maken van passend materiaal. Aan het einde van de workshop heb je voldoende materiaal gemaakt, zodat je dit meteen de dag erop kunt gebruiken in de eigen klas.

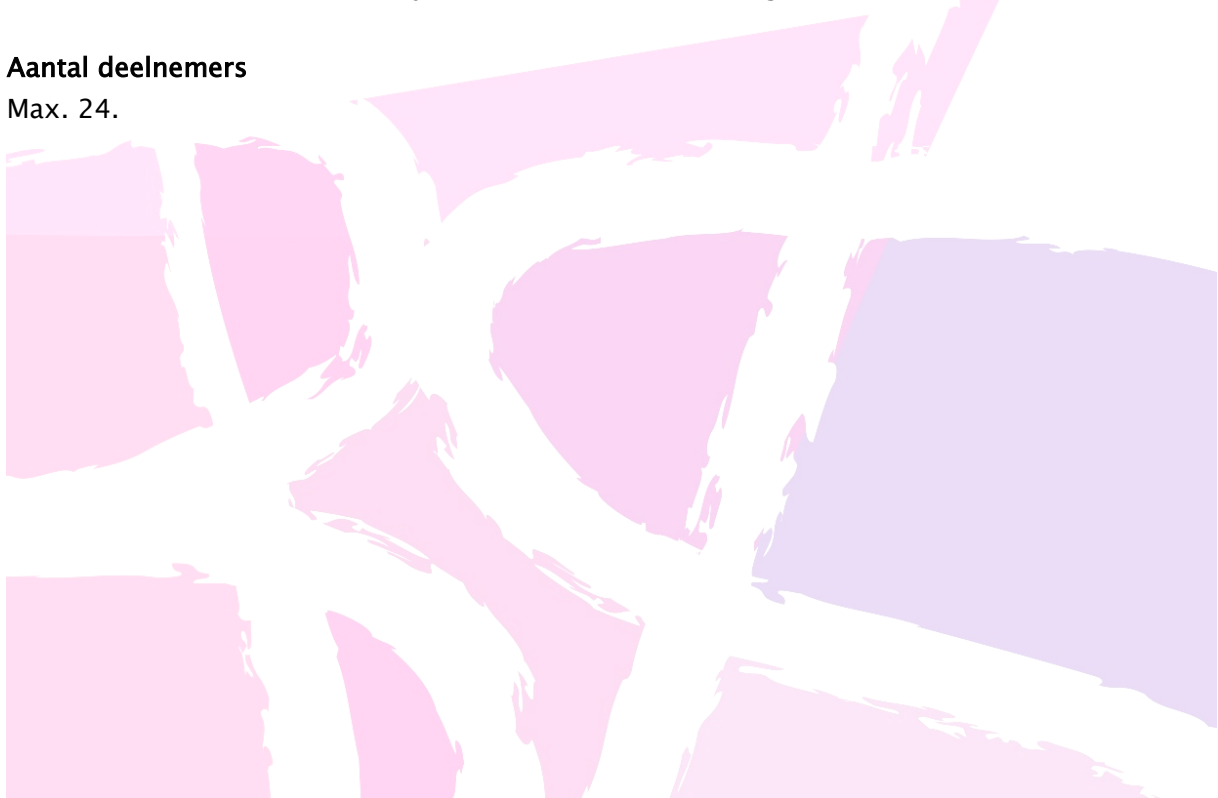
Oók voor kleuterleerkrachten, vakleerkrachten en onderwijsondersteuners.

Opzet

We verkennen hoe betrokkenheid kan worden vergroot in de les en hoe dit betrekking heeft op verschillende onderdelen in het periodeonderwijs. Daarna gaan we aan de slag met wiskordjes en beurtenstokjes. Er is voldoende materiaal aanwezig om dit ook zelf uit te werken en te maken, waardoor je als deelnemer naar huis gaat met een tas vol materiaal.

Aantal deelnemers

Max. 24.

Workshop 4 – Periodeonderwijs en hoogbegaafde kinderen

Door Saskia Snickers

Schoolpsycholoog bij BVS–schooladvies. Daarnaast onderzoeker bij de Kenniskring Lectoraat Waarde(n) voor vrijeschoolonderwijs, met als thema hoogbegaafdheid.

Inhoud

In deze workshop gaan we zowel inhoudelijk als praktisch in op de begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen op de vrijeschool. We bespreken de stand van zaken rondom dit thema binnen de vrijescholen, de visie op het belang van brede ontwikkeling en de onderwijsbehoeften van hoogbegaafde leerlingen. Het periodeonderwijs biedt kansen voor de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen. Maar hoe grijp je die kansen en bied je begeleiding aan deze leerlingen?

We gaan concreet aan de slag met het ontwerpen van verrijkende opdrachten die direct in de praktijk –bijvoorbeeld in het periodeonderwijs– gebruikt kunnen worden.

Opzet

In het eerste deel gaan we met name theoretisch in op de onderwijsbehoeften en begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen, in het tweede deel gaan we concreet aan de slag met het ontwerpen van verrijkingsopdrachten. Wie nieuwsgierig is, is van harte welkom!

Aantal deelnemers

Max. 24.

Workshop 5 – Een blik over de schutting: thematisch werken met prentenboeken in de vrije kleuterklas

Door Arnoud Rauws

Kleuterleerkracht Vrijschool Widar. Na 10 jaar euritmie te hebben gegeven op o.a. VS Widar aan kinderen van 4 tot 12 jaar, ben ik nu sinds 5 jaar op dezelfde school werkzaam als kleuterleerkracht.

Inhoud

Periodeonderwijs kan in de vrije kleuterklas vertaald worden naar thematisch werken. Een rijke bron hiervoor vormen onze jaarfeesten en de seizoenen. Maar hoe zou het zijn om daarnaast gedurende een drietal weken eens aan de hand van bijvoorbeeld een prentenboek een thematische periode vorm te geven? En hoe zou je daarin alle aspecten van ons kleuteronderwijs (motorische ontwikkeling, spelontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, taal- en rekenontwikkeling) in een betekenisvolle context aan bod kunnen laten komen? Graag wil ik jullie handvatten voorstellen waarmee we meteen actief een aanzet gaan maken tot het ontwerpen van een dergelijk thematisch aanbod.

Meenemen

Neem drie van je favoriete prentenboeken mee.

Aantal deelnemers

Max. 24.

Workshop 6 – Beweeglijk periodeonderwijs

Door Lisette Stoop

Onderwijsadviseur bij Bvs–schooladvies.

Inhoud

Hoe houden we ons periodeonderwijs in beweging? Hoe blijven wij als leerkracht vol verwondering en enthousiasme tijdens het periodeonderwijs? Beweeglijk denken en doen gaan in deze workshop hand in hand.

Opzet

We gaan o.a. bewegen en activiteiten ontwerpen die we in de periode kunnen inzetten en waardoor we tot verbinding komen met de wereld om ons heen.

Aantal deelnemers

Max. 30.

Workshop 7 – Differentiatie in het periodeonderwijs

Door Jörgen Joosten

Onderwijsadviseur bij BVS-schooladvies. Daarnaast ook adjunct schoolleider op vrijeschool Utrecht.

Inhoud

We zoeken een antwoord op de vraag: hoe kun je in je periodeonderwijs het klassikale overstijgen en de onderwijsbehoeften en ondersteuningsbehoeften van kinderen meenemen in het leerstof- en ontwikkelstofaanbod?

De principes van het handelingsgericht werken komen ook aan bod en worden geïntegreerd. Welke inhoud, welke werkvormen en welk materiaal bied je aan tijdens kringactiviteiten, verhaal, instructie, het vrije spel en verwerking van het aangeboden? Hoe kun je inhoud, werkvormen en materiaal passender maken zodat leerlingen meer kunnen groeien aan je onderwijsaanbod en zich er meer mee kunnen verbinden? Uiteraard doen we dit met inachtneming van een balans tussen denken, voelen, willen.

Deze workshop is niet alleen voor leerkrachten uit onder- en bovenbouw, maar ook voor kleuterleerkrachten, intern begeleiders en schoolleiding.

Opzet

In deze workshop gaan we aan het werk om de kinderen uit jouw klas, voor een periode die komen gaat, vanuit de OWB te clusteren in 3 of 4 niveaus: instructie-onafhankelijk, instructie-gevoelig, instructie-afhankelijk en individuele leerlijn. Vervolgens kijken we hoe je dit praktisch invulling kunt geven in een periode en in de kleuterklas tijdens het vrije spel, de kring- en andere activiteiten. Vanuit de uitwisseling en ieders creativiteit gaan we op zoek naar werkvormen die differentiatie *in* de klas tot doel hebben.

Er zullen samenwerkingsopdrachten zijn per bouw; kleuterleerkrachten, onderbouw en bovenbouw. Intern begeleiders en schoolleiders verdelen zich over deze groepen. Belangrijk is dat, als je voor deze workshop kiest, je ter voorbereiding een didactisch groepsoverzicht en/of groepsplannen van je klas en eventueel periode-ontwerp met bijbehorende doelen meeneemt.

Aantal deelnemers

Max. 24.

Workshop 8 – De verbindende kracht van muziek

Door Matthijs Overmars

Vakleerkracht muziek op de Zeister Vrije School en docent aan de Zutphense Zomercursus.

Inhoud

Muziek wordt op de vrijeschool vaak geroemd om zijn verbindende werking. Muziek maken met anderen brengt een synergie op gang die een gezamenlijke vreugde en een gedeelde betrokkenheid geeft. De leerkracht is daarbij de centrale, inspirerende en sturende figuur, die de vitaliserende kracht van de muziek in de kinderen op gang weet te brengen en kan stroomlijnen. Zij/hij staat midden in het proces van samenwerken en afstemmen, initiatief nemen en je laten leiden. Zo leren kinderen om geen buitenstaander te blijven, maar zich door de verbindende kracht van de muziek deelgenoot en betrokkene te voelen: samen ergens voor gaan, en je eigen rol daarin nemen.

De workshop is bedoeld voor leerkrachten van klas 1 t/m 6 die willen voelen dat muziek meer is dan zingen alleen.

Aantal deelnemers

Max. 24.

